

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa R. K.

przeciwko G. Spółce z o.o.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2011 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie o kosztach procesu zawarte w wyroku

Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych

z dnia 6 czerwca 2011 r.,

**1. oddala zażalenie na zawarte w wyroku Sądu Okręgowego -
Sądu Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych [...] postanowienie o
kosztach procesu,**

2. odrzuca zażalenie w pozostałym zakresie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy w Ś. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych zmieniał zaskarżony apelacją strony pozwanej – G. Spółki z o.o. wyrok Sądu Rejonowego z dnia 29 listopada 2010 r. w ten sposób, że oddalił powództwo R. K. i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 150 zł tytułem kosztów procesu, po 60 zł za każdą instancję i 30 zł opłaty od apelacji.

W zażaleniu na postanowienie o kosztach procesu zawarte w wyroku, pozwana zaskarżyła je w części, co do kwoty 5.127,67 zł, która nie została przez Sąd Okręgowy zasądzona od powoda na rzecz pozwanej tytułem zwrotu kosztów procesu, zarzucając naruszenie: 1/ art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. przez ich niezastosowanie i sporządzenie uzasadnienia postanowienia o kosztach z naruszeniem wymogów określonych w tych przepisach, co uniemożliwia odtworzenie toku rozważań Sądu w zakresie ustalenia kosztów procesu i obowiązku ich zwrotu, a które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, 2/ art. 98 § 1 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie i nieorzeczenie o zwrocie przez powoda na rzecz wnoszącej zażalenie wszystkich poniesionych przez nią kosztów procesu pomimo wygrania sprawy w całości, w tym w szczególności przez brak uwzględnienia kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i obrony w postaci poniesionych kosztów przejazdów do sądu pełnomocnika wnoszącej zażalenie, których spis został przedłożony Sądowi pierwszej instancji na rozprawie w dniu 15 grudnia 2010 r., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, 3/ § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 3 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) przez ich niezastosowanie i nieorzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Wnosząca zażalenie twierdziła, że Sąd Okręgowy nie wskazał podstawy prawnej swojego rozstrzygnięcia o kosztach procesu, czym uniemożliwił odtworzenie toku rozważań Sądu w zakresie ustalenia kosztów procesu i obowiązku ich zwrotu, a obowiązujące przepisy prawa nie przewidują możliwości orzeczenia obowiązku zwrotu kosztów procesu w sprawie z zakresu prawa pracy o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę w takiej wysokości. Zdaniem wnoszącej zażalenie minimalna wysokość wynagrodzenia ustalona na podstawie przepisów rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych winna wynosić w pierwszej instancji 450 zł, tj. 75% stawki ustalonej na podstawie § 6 od wartości odszkodowania będącego

przedmiotem sprawy (75% x 600 zł = 450 zł), zaś w drugiej instancji - 225 zł tj. 50% stawki minimalnej (50% x 450 zł = 225 zł). Wobec tego na koszty procesu powinny składać się:

- wynagrodzenie pełnomocnika za postępowanie przed Sądem I instancji w kwocie co najmniej 450 zł ustalone zgodnie z § 6 pkt 3 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych, przy wartości przedmiotu sporu 1.571,40 zł,
- kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, której potwierdzenie uiszczenia zostało załączone do odpowiedzi na pozew,
- kwota 30 zł tytułem opłaty od apelacji,
- koszty przejazdu na rozprawy wskazane w piśmie strony pozwanej z dnia 14 grudnia 2011 r. złożonym w postępowaniu przed Sądem I instancji w kwocie 4.555,67 zł,
- wynagrodzenie pełnomocnika za postępowanie przez Sądem drugiej instancji w kwocie co najmniej 225 zł ustalone zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych, przy wartości przedmiotu zaskarżenia 1 571,40 zł.

W konsekwencji wnosząca zażalenie domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia i orzeczenia co do istoty sprawy przez zasądzenie od powoda na rzecz wnoszącej zażalenie kwoty 5.277,67 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obydwie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest nieuzasadnione w części podważającej wysokość zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego, albowiem kontrowersje dotyczące podstawy zasądzania tych kosztów w sprawach o odszkodowanie w związku z rozwiązaniem przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia według limitowanej „kwotowej” stawki minimalnej określonej w § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), czy według stawki określonej w § 12 ust. 1 pkt 2 tego aktu prawnego, wyliczanej z uwzględnieniem wartości przedmiotu sporu (dochodzonego odszkodowania), rozstrzygnął na rzecz stawki minimalnej określonej § 12 ust. 1 pkt 1, skład powiększony siedmiu sędziów Sądu Najwyższego w uchwale z dnia 24 lutego 2011 r., I PZP 6/10 (dotychczas niepublikowana), której nadał moc zasady prawnej. W uzasadnieniu tego stanowiska skład powiększony przekonująco argumentował, że stawki minimalne z § 12 ust. 1 pkt 1 w sprawach tego samego rodzaju, które wynikają z jednego i tego samego stanu faktycznego i dotyczą poddanej osądowi kwestii zasadności lub legalności rozwiązania jednej umowy o pracę bez wypowiedzenia, powinny być jednolite już dlatego, że dochodzenie przywrócenia do pracy jest na ogół bardziej zawile i wymaga co najmniej takiego samego, a nawet zwiększonego nakładu pracy adwokata lub radcy prawnego niż w sprawie o odszkodowanie na gruncie tego samego stanu faktycznego i z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania niezwłocznego stosunku pracy. Oznaczało to brak podstawy prawnej do podwyższenia zasądzonych na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego wedle bezpodstawnego żądania strony wnoszącej zażalenie - od wartości przedmiotu sporu (dochodzonego odszkodowania).

Natomiast w pozostałym zakresie zażalenie podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalny środek zaskarżenia od nieistniejącego orzeczenia o kosztach procesu, ponieważ Sąd drugiej instancji zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty sądowej stałej od apelacji, natomiast nie orzekał co do kosztów przejazdów „na rozprawy wskazane w piśmie strony pozwanej z dnia 14 grudnia 2011 r. złożonym w postępowaniu przed Sądem I instancji w kwocie 4 555,67 zł”. Zgodnie bowiem z art. 109 § 1 k.p.c., roszczenie o zwrot kosztów wygasa, jeżeli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży sądowi spisu kosztów. Z tej regulacji wynika, że strona pozwana nie mogła powoływać się na spis złożony w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Nawet jednak gdyby pozwana taki spis ponowiła przed Sądem drugiej instancji, a ten w zakresie objętym tym wnioskiem nie orzekł o całości

żądania (co do kosztów ujętych w przedłożonym spisie), to stronie przysługiwał wniosek o uzupełnienie wyroku w przedmiocie braku osądzenia całości kosztów procesu (art. 351 k.p.c.), a zażalenie dopiero na tak uzupełnione orzeczenie o „całości” kosztów procesu. Skoro Sąd drugiej instancji w ogóle nie orzekł co do spisu kosztów przejazdu „na rozprawę”, to od nieistniejącego w tym zakresie orzeczenia nie przysługiwał środek zaskarżenia. Takiej samej ocenie podlegało zażalenie w zakresie żądania zasądzenia kwoty 17 zł „tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, której potwierdzenie uiszczenia zostało załączonego odpowiedzi na pozew”, skoro ponadto z art. 2 ust. 1f ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.) wynika, że nie podlega opłacie skarbowej złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w sprawach zatrudnienia, przeto bezpodstawnie i zbędnie poniesiona opłata skarbową i tak nie jest uzasadnionym kosztem procesu, który podlegałby zwrotowi od strony przegrywającej spór.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.